

VILNIAUS UNIVERSITETO BIBLIOTEKOS KULTŪROS PAVELDO DOKUMENTŲ FOTOGRAFAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus universiteto bibliotekos kultūros paveldo dokumentų fotografavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato dokumentų, saugomų Vilniaus universiteto (toliau – Universitetas) bibliotekos (toliau – Biblioteka) Rankraščių skyriuje, Retų spaudinių skyriuje, Grafikos kabinete ir bendruose fonduose (iki 1946–tųjų metų), savarankiško fotografavimo tvarką, sąlygas, kuriomis vartotojai gali naudotis savo turima fotografavimo įranga, ir taisykles.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Vilniaus universiteto statutu, Vilniaus universiteto akademinės etikos kodeksu, patvirtintu Vilniaus universiteto senato 2018 m. balandžio 17 d. nutarimu Nr. S-2018-4-4, Vilniaus universiteto studijų nuostatais, patvirtintais Vilniaus universiteto senato komisijos 2012 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. SK-2012-12-8 (Vilniaus universiteto senato 2018 m. gegužės 22 d. nutarimo Nr. S-2018-5-2 redakcija su vėlesniais pakeitimais ir papildymais), Vilniaus universiteto bibliotekos nuostatais, patvirtintais 2017 m. birželio 13 d. Vilniaus universiteto senato nutarimu Nr. S-2017-7-7, Vilniaus universiteto bibliotekos dokumentų apsaugos gairėmis, patvirtintomis Vilniaus universiteto bibliotekos generalinės direktorės 2016 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. 30, Naudojimosi Vilniaus universiteto bibliotekos paslaugomis bendromis taisyklėmis, patvirtintomis Vilniaus universiteto bibliotekos generalinės direktorės 2017 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. DV-16, Retų spaudinių skyriaus vartotojų aptarnavimo taisyklėmis, patvirtintomis Vilniaus universiteto bibliotekos generalinės direktorės 2016 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 11, Rankraščių skyriaus skaitytojų aptarnavimo taisyklėmis, patvirtintomis Vilniaus universiteto bibliotekos generalinės direktorės 2009 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. 6 ir kitais Universiteto teisės aktais.

3. Dokumentų savarankiškas fotografavimas yra mokslinių tyrimų ir studijų procesą papildanti ir palengvinanti priemonė.

4. Vartotojų skaitmeniniai vaizdai, fotografuojant savarankiškai, negali būti naudojami komerciniais tikslais ar perduodami tretiesiems asmenims.

5. Skaitmeninius vaizdus, reikalingus viešai skelbti, publikuoti ar naudoti parodų ekspozicijose, vartotojas privalo užsakyti Bibliotekos kultūros paveldo dokumentus saugančiuose skyriuose naudodamasis Bibliotekos skaitmeninimo paslaugomis ir gauti pasirašytą Bibliotekos Mokslinių tyrimų ir paveldo rinkinių departamento direktoriaus leidimą.

6. Vartotojai tyrimams reikalingus kultūros paveldo dokumentus gali fotografuoti nemokamai, išskyrus Aprašo 13 punkte nurodytus atvejus.

II SKYRIUS SAVARANKIŠKO FOTOGRAFAVIMO TVARKA

7. Vartotojas, pageidaujantis fotografuoti dokumentus Retų spaudinių ir Rankraščių skyrių bei Grafikos kabineto skaitykloje (toliau – Skaitykla), turi užpildyti ir pateikti Skaityklos darbuotojui prašymą (Aprašo 1 priedas), kuriame nurodo fotografavimo tikslą, dokumento identifikacinius duomenis (saugojimo vietos šifrą / fondo numerį), bylų ir lapų numerius (rankraštiniais dokumentais), puslapių skaičių (spausdintiems dokumentams). Pasirašydamas šį prašymą, vartotojas patvirtina, kad yra susipažinęs su Aprašo taisyklėmis ir įsipareigoja jų laikytis.

8. Vartotojas, pageidaujantis fotografuoti dokumentus, užsakytus iš saugyklų ir skaitomus kitose, nei Aprašo 7 punkte nurodytose, skaityklose (Profesorių skaitykloje, Baltojoje salėje, Istorijos šaltinių skaitykloje ir kt.) yra skaityklos darbuotojų informuojamas apie fotografavimo tvarką.

9. Dokumentus galima fotografuoti vartotojo atsinešta įranga, jei ji atitinka Reikalavimus įrangai savarankiškam kultūros paveldo dokumentų fotografavimui Vilniaus universiteto bibliotekoje (Aprašo 2 priedas).

10. Jei pageidaujamą dokumentą savarankiškai fotografuoti draudžiama, galima užsakyti jo skaitmeninę kopiją. Esant skaitmeninei vartotojo pageidaujamo dokumento kopijai, dokumentų originalai fotografavimui neišduodami.

III SKYRIUS SAVARANKIŠKO FOTOGRAFAVIMO TAISYKLĖS

11. Vartotojas fotografavimo metu privalo:

11.1. netrukdyti kitiems vartotojams;

11.2. išjungti fotografuojančios įrangos garsą.

12. Vartotojams yra draudžiama:

12.1. fotografuoti dokumentus juos pasidėjus ant palangių, grindų, kėdžių ar kitų fotografuoti nepritaikytų vietų;

12.2. fotografuoti dokumentus naudojant stovus ir laikiklius, užlipus ant kėdžių, kopėčių ar kitų paaukštinimų, perstumdant skaityklų baldus;

12.3. naudoti blykstes ar kitus papildomus šviesos šaltinius;

12.4. fotografavimo įranga liesti dokumentus;

12.5. tiesinti ar spausti dokumentus turimais daiktais;

12.6. gadinti dokumentų įrišus bandant juos atversti;

12.7. išplėsti lapus, priklijuotas nuotraukas ar kitas dokumentų dalis;

12.8. keisti rankraštinų bylų lapų tvarką ar perdėti į kitas bylas;

12.9. lankstyti dokumentus, klijuoti lipnius lapelius ar dėti skirtukus;

12.10. fotografuoti skaityklas, darbuotojus ar kitus vartotojus be jų sutikimo.

13. Savarankiškam fotografavimui neišduodami:

13.1. prastos fizinės būklės dokumentai;

13.2. ypatingos vertės, unikalūs ir reti dokumentai;

13.3. unikalų ir originalų gilų įrišą turintys dokumentai, kai vartymas kenkia dokumentui;

13.4. didesni nei A3 formato dokumentai;

13.5. dokumentai, kuriems galioja asmens apsaugos, autorių nuosavybės teisės, taip pat dokumentai, kurių panaudą apibrėžia dokumentų perdavimo Vilniaus universiteto bibliotekai sutartys;

13.6. restauruojami arba skaitmeninami dokumentai;

13.7. jau skaitmeninti dokumentai.

14. Skaityklų darbuotojai turi teisę nutraukti fotografavimą, jei pastebima daroma žala dokumentui, trukdoma kitiems vartotojams arba pastebimas kitoks Aprašo nuostatų pažeidimas.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Visais su Aprašo nuostatų taikymo susijusiais klausimais galima konsultuotis su atsakingais Bibliotekos darbuotojais.

16. Vartotojas, neteisėtai panaudojęs nufotografuotų dokumentų vaizdus arba juose esančią informaciją, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

17. Vartotojas, pažeidęs Apraše nustatytą fotografavimo tvarką, pirmą kartą įspėjamas žodžiu arba raštu. Vartotojui, pažeidusiam nustatytą tvarką pakartotinai, Bibliotekos generalinio

direktoriaus sprendimu gali būti apribota teisė vienus metus fotografuoti dokumentus ar naudotis skaityklų paslaugomis.

18. Visus Apraše nereglamentuotus su dokumentų fotografavimu susijusius klausimus sprendžia Bibliotekos Mokslinių tyrimų ir paveldo rinkinių departamento direktorius.

**(Prašymo leisti fotografuoti kultūros paveldo dokumentus Vilniaus universiteto bibliotekoje
formos pavyzdys)**

(skaitytojo vardas ir pavardė didžiosiomis raidėmis)

Vilniaus universiteto bibliotekos
Mokslinių tyrimų ir paveldo rinkinių departamento direktoriui

**PRAŠYMAS
LEISTI FOTOGRAFUOTI KULTŪROS PAVELDO DOKUMENTUS
VILNIAUS UNIVERSITETO BIBLIOTEKOJE**

20__ m. _____ d.
Vilnius

Prašau leisti fotografuoti šiuos dokumentus:

Eil. Nr.	Dokumento saugojimo vietos šifras	Lapų / puslapių Nr.	Pastabos

Fotografavimo tikslas:

Su Vilniaus universiteto bibliotekos kultūros paveldo dokumentų fotografavimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2018 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr. DV-25, esu susipažinęs (-usi).

Įsipareigoju nufotografuotų dokumentų vaizdų nenaudoti komerciniais tikslais ir neperduoti tretiesiems asmenims. Skaitmeninius vaizdus, skirtus platinti, publikuoti, naudoti parodų ekspozicijoms, įsipareigoju užsakyti Vilniaus universiteto bibliotekoje, naudodamasis joje teikiamomis dokumentų skaitmeninimo paslaugomis.

(parašas)

(vardas, pavardė)

Vilniaus universiteto bibliotekos Mokslinių tyrimų ir paveldo rinkinių departamento direktorius

(vardas, pavardė, parašas)

**REIKALAVIMAI ĮRANGAI SAVARANKIŠKAM KULTŪROS PAVELDO DOKUMENTŲ
FOTOGRAFAVIMUI VILNIAUS UNIVERSITETO BIBLIOTEKOJE**

1. Savarankiškai fotografuoti kultūros paveldo dokumentus Vilniaus universiteto bibliotekoje galima:

- 1.1. kompaktiniais fotoaparatais;
- 1.2. mobiliaisiais telefonais;
- 1.3. planšetėmis.

2. Fotografavimo įrenginiai negali skleisti pašalinių garsų, galinčių trukdyti kitiems skaitytojams ar darbuotojams (įskaitant mechaninio užrakto, veidrodėlio, užrakto imitavimo fokusavimo ir kt. garsus).

3. Mobiliajame telefone privalo būti nustatytas begarsis režimas.

4. Draudžiama naudoti blykstę, bet kokią kitą savo atsineštą apšvietimo priemonę ir bet koki savo atsineštą stovą.

5. Fotoaparatas turi būti atjungtas nuo elektros lizdo arba kompiuterio.

6. Savarankiškam dokumentų fotografavimui draudžiama naudoti:

- 6.1. profesionalius veidrodinius fotoaparatus;
- 6.2. sisteminius fotoaparatus (kompaktinius fotoaparatus keičiamais objektyvais);
- 6.3. rankinius skenerius;
- 6.4. bet kokius kitus ant fotoaparato atskirai montuojamus priedus.